

LES AVENTURES
D'**ALÍCIA**
AL PAÍS DE LES
MERAVELLES

~LEWIS CARROLL~

IL·LUSTRACIONS DE
JOHN TENNIEL

TRADUCCIÓ DE RUBÉN LUZÓN

CAPÍTOL 1

CONILLERA AVALL

Alícia començava a cansar-se d'estar asseguda al costat de la seua germana, a la vora del riu, i de no tindre res a fer. Havia donat, dissimuladament, un colp d'ull o dos al llibre que llegia la germana, però no hi havia dibuixos ni diàlegs; «¿i per a què serveix un llibre», es preguntava Alícia, «sense dibuixos ni diàlegs?».

Així que estava pensant (tan bé com podia, ja que la calor d'aquell dia la deixava molt endormiscada i ensopida) si el plaer de fer una garlanda de margarides compensaria la molèstia d'alçar-se i collir-les, quan de sobte un conill blanc d'ulls de color rosa li va passar corrent pel costat.

No hi havia res de tan extraordinari en això, ni Alícia va trobar tan estrany sentir que el Conill es diguera a si mateix:

–Ai, mare! Ai, mare! Que faré tard!

(Després, quan hi pensà, va reparar que això l'hauria d'haver meravellada molt, però en aquell moment tot li va paréixer bastant natural.)

Va ser quan el Conill, de fet, es va traure un rellotge de la butxaca del jupetí, i el va mirar, i després va continuar corrent, que Alícia es va alçar d'un bot, ja que li va passar tot d'una pel cap que no havia vist mai cap conill amb una butxaca de jupetí ni amb un rellotge que en poguera traure; i, morta de curiositat, es va posar a córrer pel camp darrere seu, i afortunadament va arribar just a temps de veure com es ficava dins d'una gran conillera que hi havia davall d'una bardissa.

Al cap d'un instant, Alícia també s'hi va ficar, sense parar-se a pensar, ni una sola vegada, en com s'ho faria per a eixir.

La conillera s'estenia tota recta com un túnel durant un bon tros, i després s'afonava sobtadament; tan sobtadament que Alícia no va tindre ni temps de pensar a aturar-se, i ja es trobava caient per un pou molt fondo.

O bé el pou era molt fondo o bé ella queia molt a poc a poc, ja que, mentre descendia, va tindre molt de temps per a mirar al seu voltant i per a preguntar-se què passaria després. En primer lloc, va intentar mirar cap avall i esbrinar a on aniria a parar, però tot era massa fosc per a veure-hi res; després, va mirar als costats del pou, i va fixar-se que estaven plens d'armaris i prestatges de llibres; ací i allà va veure mapes i quadres penjats de clavilles. Agafà, al seu pas, un pot d'un dels prestatges, que portava una etiqueta on

hi deia «MELMELADA DE TARONJA», però va veure, amb una gran desil·lusió, que estava buit. No volia deixar caure el pot per por de matar algú, així que se les va apanyar per a posar-lo en un dels armaris en el moment que hi passava pel costat.

«Bé!», pensà Alícia, «després d'una caiguda com aquesta, tant me farà caure per les escales! Que valenta que em creuran a casa! Ostres, no badaria boca, ni que caiguera de la teulada!». (La qual cosa era més que probable.)

Avall, avall, avall. ¿No acabaria mai aquella caiguda?

—Em pregunte quantes milles he caigut ja a hores d'ara—va dir en veu alta—. Dec estar arribant a algun lloc prop del centre de la Terra. A veure: això farien quatre mil milles de caiguda, crec...

(Perquè, com podeu veure, Alícia havia après diverses coses d'aquesta mena a les classes de l'escola, i tot i que aquella no era una oportunitat massa bona per a presumir del seu coneixement, perquè no hi havia ningú per a escoltar-la, repetir-ho era un bon exercici.)

—Sí, aquesta deu ser més o menys la distància... Però aleshores em pregunte a quina latitud o longitud he arribat.

(Alícia no tenia ni idea de què era la latitud, ni tampoc la longitud, però va pensar que eren paraules boniques i elevades.)

Al cap de poc va tornar a començar.

—Em pregunte si travessaré la Terra fins a l'altre costat. Que divertit seria aparéixer entre la gent que camina cap per avall! Les Antipàtiques, crec que en diuen.

(S'alegrava que no hi haguera ningú escoltant-la, aquesta vegada, perquè no pareixia la paraula correcta en absolut.)

—Però els hauré de preguntar quin és el nom del país, de totes maneres. «Disculpe, senyora, ¿això és Nova Zelanda o Austràlia?».

(I va intentar fer una reverència mentre parlava... Cosa sofisticada, això de fer reverències mentre caus pels aires! ¿Vosaltres creieu que podríeu?)

—Quina xica més ignorant es pensaran que sóc pel fet de preguntar-ho! No, val més no preguntar-ho: potser ho veuré escrit en algun lloc.

Avall, avall, avall. No hi havia res més a fer, així que prompte Alícia va començar a parlar de nou.

—Trobe que Dinah em trobarà molt a faltar aquesta nit. —Dinah era la gata.— Espere que es recorden del seu plat de llet a l'hora del te. Dinah, estimada! Tant de bo estigueres ací baix amb mi! Em pense que no hi ha ratolins en l'aire, però podries atrapar un ratpenat, i això és molt com un ratolí, ¿saps? Però ara que hi pense, ¿mengen ratpenats, els gats?

I ací Alícia començà a endormiscar-se bastant, i continuà dient-se, com en un somni: «¿Mengen ratpenats, els gats? ¿Mengen ratpenats, els gats?». I de vegades: «¿Mengen gats, els ratpenats?». Perquè, ja ho veieu, com que no podia respondre a cap de les dues preguntes, no importava molt de quina manera ho expressara. Sentia que s'adormia, i tot just havia començat a somiar que Dinah i ella passejaven agafades de la mà, i que li preguntava molt seriosament: «Ara, Dinah, dis-me la veritat: ¿t'has menjat mai un ratpe-

nat?», quan de sobte, pataplum!, aterrà damunt d'una pila de branquetes i fulles seques, i s'acabà la caiguda.

Alícia no s'havia fet gens de mal, i es va alçar d'un salt. Va mirar enlaire, però per damunt tot era fosc; davant seu hi havia un altre llarg passadís, i encara hi podia veure el Conill Blanc, que s'allunyava a corre-cuita. No podia perdre ni un moment: Alícia pegà a córrer com el vent, i fou a temps de sentir-lo dir, mentre girava per una cantonada:

—Oh, per les meues orelles i els meus bigots, que tard s'està fent!

El tenia molt a prop; però quan va tombar per la cantonada, el Conill havia desaparegut. Alícia es va trobar en una sala llarga i amb el sostre baix, il·luminada per una renglera de llànties que penjaven del sostre.

Hi havia portes tot al voltant de la sala, però estaven totes tancades amb clau, i després que Alícia hagué anat d'un extrem a l'altre, intentant obrir cadascuna de les portes, es va dirigir tristament al centre, preguntant-se com podria eixir d'allí.

De sobte va topar amb una tauleta de tres potes, feta de vidre massís; no hi havia res damunt, llevat d'una diminuta clau daurada, i el primer pensament d'Alícia va ser que podria correspondre a una de les portes de la sala. Però, ai!, o els panys eren massa grans, o la clau era massa xicoteta; en qualsevol cas, la clau no obria cap de les portes. Amb tot, quan va fer una segona volta a la sala, topà amb una cortina baixa que abans no havia advertit, i darrere hi havia una porteta d'unes quinze polzades d'alçada: va provar de ficar la claueta daurada al pany i, amb gran delit, va comprovar que ajustava!

Alícia va obrir la porta i va trobar que donava a un xicotet passadís, no molt més gran que un cau de rates; es va agenollar i va veure a l'altre costat el jardí més preciós que mai hàgeu vist. Com desitjava eixir d'aquella sala fosca i rondar entre aquells parterres de flors brillants i aquelles fonts fresques! Però ni tan sols podia passar el cap per la porta. «I fins i tot si el cap passara», va pensar la pobra Alícia, «poc de servei em faria sense les espatles. Oh, com m'agradaria poder-me plegar com un telescopi! Crec que podria fer-ho, si sabera com començar». Perquè, ja ho veieu, últimament havien passat coses tan extraordinàries que Alícia havia començat a pensar que no hi havia quasi res que fóra en realitat impossible.

Pareixia inútil quedar-se al costat de la porteta, així que va tornar a la taula, amb una certa esperança de trobar-hi una altra clau, o, en tot cas, un llibre amb instruccions per a plegar la gent com telescopis. Aquesta vegada hi va trobar una botelleta.

—Açò no era ací abans... —va dir Alícia.

Al voltant del coll de la botella hi havia una etiqueta de paper amb les paraules «BEU-ME», bellament impreses amb lletres grans.

Estava molt bé això de «Beu-me», però la xicoteta Alícia, que era molt sensata, no pensava fer-ho a corre-cuita.

—No, primer m'hi fixaré —va dir—, i veuré si hi diu «verí» o no.

Ho deia perquè havia llegit alguns contes curiosos sobre xiquets que s'havien cremat, i que havien sigut devorats per bèsties salvatges, i altres coses desagradables, tot per no haver recordat les senzilles instruccions que els seus amics els havien ensenyat, com ara que un atiador roent et crema si el sostens durant molt de temps, i que si et talles el dit molt profundament amb un ganivet, generalment sagna; i ella no havia oblidat mai que si beus molt d'una botella on hi diu «verí», és quasi segur que, més prompte o més tard, acabaràs sense tolerar-lo bé.

Amb tot, a la botella no hi deia «verí», així que Alícia es va atrevir a tastar-ne el contingut, i com que el va trobar molt bo (tenia, de fet, una mena de sabor barrejat de pastís de cireres, natilles, pinya, titot rostit, caramel i torrades calentes amb mantega), ben prompte se'l va acabar.

—Quina sensació més curiosa! —va dir Alícia—. Em dec estar plegant com un telescopi.

I, de fet, era així; només feia deu polzades d'alçada, i la seua cara es va il·luminar d'alegria quan va pensar que ara tenia la mida apropiada per a travessar la porteta i arribar a aquell jardí tan bonic. Amb tot, primer s'esperà uns quants minuts per a veure si encara s'havia d'encongir més. Això va fer que es posara una mica nerviosa. «Vaja, podria acabar», es digué Alícia a si mateixa, «consumint-me totalment, com un ciri. ¿Com seria aleshores?». I intentà imaginar-se quin aspecte té la flama d'un ciri una vegada ha sigut apagat, perquè no recordava haver vist mai una cosa pareguda.

Després d'una estona, en veure que no passava res més, va decidir entrar immediatament al jardí; però, ai, pobra Alícia!, quan va arribar a la porta, es va adonar que s'havia descuidat la claueta daurada, i quan va tornar a la taula a buscar-la, va comprendre que no hi hauria manera d'abastar-la: la podia veure bastant clarament a través del vidre, i va fer tots els possibles per a enfilar-se per una de les potes de la taula, però esvarava massa; i quan es va quedar

exhausta d'intentar-ho, la pobra criatura es va asseure a terra i va rompre a plorar.

«Au, vinga, no serveix de res plorar així!», es va dir Alícia, amb una certa brusquedat; «t'aconseïlle que pares ara mateix!».

Per regla general, es donava a si mateixa consells molt bons (tot i que molt rara vegada els seguia), i de vegades es renyava amb tanta severitat que les llàgrimes li venien als ulls; i va recordar que una vegada va intentar ventar-se punyades a les orelles per haver-se fet trampes en un joc de croquet que estava jugant contra ella mateixa, perquè aquesta xiqueta curiosa tenia molta inclinació a fer veure que era dues persones. «Però ara», va pensar la pobra Alícia, «no serveix de res fer veure que sóc dues persones! Aguaita..., el que queda de mi, amb prou faenes fa una sola persona respectable!».

Prompte la seua mirada va caure sobre una capseta de vidre que hi havia davall de la taula: la va obrir i hi va trobar un pastís molt xicotet, en el qual hi havia les paraules «MENJA'M», dibuixades molt bellament amb panses.

—Bé, me'l menjaré —digué Alícia—; si em fa créixer, podré abastar la clau, i si em fa més menuda, podré arrossegar-me per davall de la porta, de manera que en qualsevol cas entraré al jardí, i em té igual una cosa que l'altra!

En va menjar una mica, i es va dir amb ansietat: «¿Què passarà? ¿Què passarà?», posant-se la mà damunt del cap per a veure si creixia o minvava. Es va sorprendre molt en veure que continuava amb la mateixa estatura:

sens dubte, això és el que passa per regla general quan algú menja pastís, però Alícia s'havia acostumat tant a esperar que només passaren coses poc comunes, que pareixia bastant avorrit i insuls que la vida seguira el seu rumb habitual.

Així que va anar per faena, i molt prompte es va acabar tot el pastís.